

Jaarverslag 2024

Jaarverslag 2024 van de Heemkundige Kring Walcheren

Inleiding

De Heemkundige Kring Walcheren kan terugkijken op een vruchtbaar jaar, met opnieuw een grote betrokkenheid van de leden.

In dit jaarverslag is onder meer te lezen welke activiteiten er zijn georganiseerd, welke Walcherse publicaties en evenementen wij hebben ondersteund en op welke manieren wij onze kring onder de aandacht brengen.

Dit alles om de kennis van Walcheren en zijn bewoners te bevorderen.

Ledenbestand

We begonnen het jaar met 2.188 (betalende) leden en gedurende dat jaar hebben zich 68 nieuwe leden aangemeld.

Er zijn echter 159 leden uitgeschreven, zodat we op 31 december afsloten met 2.097 leden.

In 2024 is het ledental van de Heemkundige Kring Walcheren wederom afgenomen, toch zijn wij nog steeds de grootste heemkundige vereniging van Nederland.

Daarnaast heeft de Heemkundige Kring Walcheren nog 28 zogeheten ruilabonnementen met diverse organisaties.

Ook is de HKW donateur van 10 instanties op het gebied van cultureel erfgoed.

Bestuur

Het bestuur heeft dit jaar vijf keer vergaderd.

Gedurende het hele jaar was er tussendoor steeds onderling contact en werden ook besluiten genomen via e-mail of groepsapp.

Aan het begin van het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: mevrouw Tiny Polderman (voorzitter), mevrouw Wil Valckenier von Geusau-Brouwer (secretaris), de heer Pieter de Bruijne (penningmeester/ledenadministratie) en de heren Doede Holtkamp en Arend Jan van Houte (algemene bestuursleden).

Deze samenstelling is ongewijzigd gebleven.

Contributie

Per 1 januari 2024 vond er een contributieverhoging plaats.

Het bedrag voor die leden die per automatische incasso betalen werd € 24,00.

De leden die toch wensten vast te houden aan een andere betalingswijze dienden € 25,00 te betalen.

Het bedrag voor de buitenlandse leden werd € 30,

HKW-Publicatiefonds

Het HKW-Publicatiefonds, waarvan het budget jaarlijks in de begroting wordt opgenomen, is in 2016 ingesteld.

Er zijn in 2024 twee aanvragen ontvangen, beide aanvragen zijn gehonoreerd. Uitgeverij den Boer | de Ruiters te Vlissingen heeft een bijdrage ontvangen van € 500,00 voor de publicatie van *Voor schut gezet. De schutte: een verdwenen en vergeten voorziening in het Zeeuwse dorp, in het bijzonder op Walcheren*, door de heer Aad de Klerk. De heer J. van Belzen te Vlissingen heeft een bijdrage ontvangen van € 250,00 voor de publicatie *Liedboek van Zeeland*.

HKW-Erfgoedfonds

Het HKW-Erfgoedfonds, waarvan het budget eveneens jaarlijks in de begroting wordt opgenomen, is in 2018 ingesteld.

In 2024 zijn twee aanvragen ontvangen, beide aanvragen zijn gehonoreerd.

Het Polderhuis te Westkapelle heeft een bijdrage ontvangen van € 500,00 voor het organiseren van de Klederdrachtendag op maandag 20 mei 2024 (tweede Pinksterdag).

De Zeeuwse Ringrijders Vereniging (ZRV) heeft in het kader van het 75-jarig jubileum in 2025 een bijdrage ontvangen van € 500,00 voor het organiseren van de Seniorenwedstrijd op 22 juli 2025, deze wedstrijd wordt eenmaal per 5 jaar gehouden.

De Wete

Ook in 2024 verscheen ons verenigingsorgaan *De Wete* weer elk kwartaal met allerlei wetenswaardigheden over ons heem.

Aan het begin van het verslagjaar was de redactiecommissie als volgt samengesteld: de heer Roel Gabriëlse (hoofdredacteur a.i. en redactiesecretaris), mevrouw Mieke Meijer (beeldredacteur) en de redactieleden mevrouw Hetty Begheyn, mevrouw Coby Lere en de heer Arend Jan van Houte (namens het bestuur).

Vanaf het januarinumnummer zijn de eindredactie en vormgeving van *De Wete* uitbesteed aan *dekker van broekhoven*, mevrouw Jeanine Dekker (eindredacteur) en de heer Jan van Broekhoven (vormgever).

Website www.hkwalcheren.nl

Dit is het tiende jaar van de nieuwe HKW-website, sinds 2022 beheerd door de heer Rob Hubrechsens. Vanaf maart 2018 komen alle e-mails, gericht aan info@hkwalcheren.nl rechtstreeks bij het secretariaat binnen.

Het gebruik van de website in 2024 wijkt weinig af van het jaar daarvoor.

In 2023 was er een piek op 5 december met 172 bezoekers; in 2024 was dat op 18 augustus met 161 bezoekers.

De belangrijkste onderdelen van de website zijn, evenals vorig jaar, de informatie over de activiteiten, De Wete, trefwoorden en artikelen.

Opvallend was ook de belangstelling voor de filmpjes (HKW TV) en de streekdracht Walcheren.

Het aantal bezoekers is in het verslagjaar met 3,2% (van 3.100 naar 3.200) gestegen.

De gemiddelde duur van het bezoek was bijna 2 minuten (in 2023 iets meer dan 2 minuten).

De meeste bezoekers vinden de website via een zoekopdracht (60%) en 35% gaat meteen naar de website.

Uiteraard komen de meeste bezoekers uit Nederland (81%), maar er is ook belangstelling (in alfabetische volgorde) uit België, China, Duitsland, Frankrijk, India en de Verenigde Staten.

Uitgesplitst over plaatsen in Nederland is het niet verwonderlijk dat het merendeel van de gebruikers van de website uit Middelburg komt (10,4%), maar er is ook veel belangstelling uit Amsterdam (9,6%), Haarlem en Rotterdam.

Vlissingen scoort met 5% toch beduidend lager.

Via de website is het ook mogelijk zich op te geven als lid van de HKW, een vraag te stellen of te reageren.

Website www.veldnamenwalcheren.nl

Na de voltooiing van het jarenlange veldnamenonderzoek van de Heemkundige Kring Walcheren in 2006, wat uiteindelijk resulteerde in zes Veldnamenboeken, is door een kleine groep vrijwilligers verder gegaan met het digitaliseren van het werk.

Doel was de mogelijkheid om de meer dan 6.000 verzamelde Walcherse veldnamen via een website te kunnen opzoeken en op digitale kaarten te bekijken.

Hiervoor is samenwerking gezocht met de provincie Zeeland.

De provincie bood de mogelijkheid om de Walcherse veldnamen toe te voegen aan een digitale kaart.

De resultaten konden via de website Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zeeland (CHS) worden geraadpleegd, samen met andere cultuurhistorische objecten en in combinatie met diverse soorten kaartlagen zoals die van het kadaster, luchtfoto's en de hoogtekaart.

De afgelopen decennia waren al van een aantal voormalige gemeenten (Aagtekerke, Arnemuiden, Domburg, Koudekerke, Oostkapelle, Ritthem, Serooskerke, Sint Laurens, Veere, Vrouwenpolder, Westkapelle) de veldnamen toegevoegd aan het Geoloket Cultuur Historie van de provincie Zeeland. Per 1 januari heeft de provincie Zeeland een nieuwe website gelanceerd: De Cultuurhistorische Kaart Zeeland.

Via deze website worden karakteristieke landschappelijke kenmerken 'op de kaart' getoond.

Het Walcherse veldnamenonderzoek is toegevoegd aan het hoofdstuk 'Cultuurhistorie', Top. namen Walcheren '00-'44.

Inmiddels heeft de heer Leo Hollestelle, indertijd lid van de Veldnamencommissie, de draad weer opgepakt.

Hij voegt de veldnamen van de voormalige gemeenten op Walcheren die nog ontbreken, toe aan de website van de provincie Zeeland.

Het streven is het project eind 2025 gereed te hebben, zodat meer dan 6.000 veldnamen, boerderijnamen en namen van wegen en padjes via de Cultuurhistorische Kaart Zeeland kunnen worden gepubliceerd.

Het adres van de website is: <https://kaarten.zeeland.nl/map/cultuurhistorie>

Facebook

Sinds september 2014 beschikt onze vereniging over een Facebookpagina (beheerd door de voorzitter).

Op de pagina van de HKW wordt informatie over *De Wete* en over activiteiten onder de aandacht gebracht, in het verslagjaar is er 16 keer een bericht op geplaatst.

Het bericht over het wandreliëf in Oostkapelle (geplaatst op 27 november, nadat een foto hiervan in *De Wete* geen reacties had opgeleverd) had het grootste bereik, het bericht is 4.524 keer weergegeven en het had 24 'interacties', d.w.z. het kreeg 11 'likes', is 5 keer gedeeld en leverde 8 reacties op.

Op een vraag over mogelijke blindgangers aan de Groeneweg te Koudekerke kwam geen enkele reactie.

Aan het eind van het verslagjaar waren er ruim 700 volgers.

Activiteitencommissie

Deze commissie organiseert het merendeel van de activiteiten in de vorm van lezingen en excursies.

De Activiteitencommissie was aan het begin van het verslagjaar als volgt samengesteld: mevrouw Marianne de Bruijne-de Rijke, mevrouw Maja Monkel-in 't Veld, mevrouw Lidewij Noordhoek-van der Borgt en mevrouw Wil Valckenier von Geusau-Brouwer (namens het bestuur).

In november van dit verslagjaar is mevrouw De Bruijne afgetreden.

De dames Monkel, Noordhoek en Valckenier von Geusau gaan (voorlopig) met z'n drieën verder.

Activiteiten

In 2024 werden drie reguliere bijeenkomsten in het Betje Wolff Auditorium van de ZB Zeeuwse Bibliotheek van Zeeland in Middelburg gehouden.

Sinds het besluit in 2023 om de bijeenkomsten naar de middag te verschuiven is er een merkbare toename van het aantal bezoekers van de lezingen.

Er is echter één uitzondering op de regel, de jaarvergadering in april blijft op een avond plaatsvinden.

De jaarlijkse dorpswandeling werd dit jaar op donderdag 4 juli 2024 in Nieuw- en Sint Joosland gehouden.

De buitenheemse excursie vond plaats op zaterdag 28 september 2024 en voerde ons naar de stad Leuven en de Abdij van Park te Heverlee.

Het merendeel van de verslagen van de bijeenkomsten, die in de diverse Wetes worden gepubliceerd, worden al vele jaren geschreven door twee oud-bestuursleden, de heren Frans van den Driest en Leo Faase.

De heer Van den Driest heeft echter aan het begin van het verslagjaar te kennen gegeven in de loop van 2024 hiermee te willen stoppen.

De heer Doede Holtkamp (bestuurslid) is bereid gevonden om samen met de heer Faase de verdere verslagen in de toekomst te schrijven.

De foto's bij deze verslagen werden in de meeste gevallen gemaakt door mevrouw Ida Doorenweerd.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In een vergadering van de Commissie RO van de gemeente Veere d.d. 17 juni 2024 heeft de HKW (in de persoon van de voorzitter) ingesproken over het voorstel van het College om de plaatsing van kleine windmolens op boerenerven mogelijk te maken.

De HKW is hier op tegen, met name omdat dit zou leiden tot horizonvervuiling.

Dit zou het open Walcherse landschap ernstig aantasten.

Gelukkig bleek een meerderheid van de commissieleden ook deze mening toegedaan en is het voorstel teruggedenomen.

De HKW is uiteraard niet tegen de opwekking van schone energie, maar op Neeltje Jans, ook grondgebied van de gemeente Veere, is plaats genoeg voor (grote) windmolens.

De PZC heeft op 1 mei 2024 paginagroot hieraan aandacht besteed.

HKW-Cultuurfondsprijs

Tijdens de jaarvergadering van 2024 is een aanpassing van de tekst van het reglement van dit fonds goedgekeurd (zie notulen jaarvergadering, bijlage juli-Wete).

Naar verwachting zal er in 2025 weer een oproep voor dit fonds komen.

Herdenking 80 jaar bevrijding

Op zaterdag 26 oktober 2024 heeft een delegatie van het bestuur namens de Heemkundige Kring Walcheren ter gelegenheid van de herdenking van 80 jaar bevrijding een bloemstuk gelegd bij de monumenten op de Sloedam.

De HKW heeft namelijk in het verleden veel bemoeienis gehad met deze monumenten.

Ook legde een delegatie van het bestuur namens de Heemkundige Kring Walcheren – op uitnodiging van de gemeente Middelburg – op woensdag 6 november 2024 een bloemstuk bij Dam 6 te

Middelburg, ter gelegenheid van 80 jaar bevrijding van de stad.

Subsidie gemeente Veere

In 2024 heeft de Heemkundige Kring Walcheren een subsidie ten bedrage van € 1.250,00 van de gemeente Veere ontvangen.

Contacten met andere organisaties

Met de overige heem- en oudheidkundige organisaties in Zeeland vond weer een uitwisseling van tijdschriften plaats.

*Wil Valckenier von Geusau-Brouwer,
secretaris.*